

Sygn. akt II Cz 749/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny – Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski (spr.)

Sędziowie: SO Barbara Jankowska - Kocon

SO Bogumił Goraj

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa

F. A. i C. A.

przeciwko

B. P.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 5 sierpnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt I C 578/14 – w części, w jakiej nie obciążył powodów kosztami postępowania tj. w punkcie 2 (drugim)

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 749/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2014 r., w sprawie z powództwa F. A. i C. A. przeciwko B. P. o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną, umorzył postępowanie (punkt 1), nie obciążył powodów kosztami procesu (punkt 2) oraz kosztami sądowymi, od których zwolnieni byli powodowie obciążył Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Bydgoszczy (punkt 3).

Uzasadniając orzeczenie zawarte w punkcie 2 postanowienia Sąd podał, że zastosował w sprawie art. 102 k.p.c., który stanowi wyjątek od ogólnej zasady odpowiedzialności za wynik sprawy na rzecz zasady słuszności. Stwierdził, że w jego ocenie ujawnione okoliczności pozwalają na przyjęcie, że w sprawie wystąpił wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w tym przepisie. Przede wszystkim Sąd podkreślił, że stroną przegrywającą są osoby małoletnie, które nie posiadają majątku, otrzymują symboliczne kwoty alimentów, a egzekucja świadczeń alimentacyjnych jest bezskuteczna z uwagi na pozbycie się majątku przez dłużnika. Przy tym powodowi po uzyskaniu informacji, że przedmiot procesu został zbyty przez pozwaną od razu cofnęli proces. W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu Rejonowego, nieobciążanie powodów kosztami procesu strony pozwanej jest w pełni uzasadnione.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła pozwana domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia i zasądzenia od powodów na jej rzecz kwoty 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Pozwana zarzuciła Sądowi pierwszej instancji naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, będący przesłanką do nie obciążania powodów w ogóle kosztami. W

uzasadnieniu pozwana podała, że na mocy wyroku z dnia 25 września 2013 r., od września 2012 r. do października 2013 r. powodowie otrzymali alimenty w kwocie 79.800 zł. Według jej wiedzy dłużnika swoje zobowiązanie nadal reguluje, choć możliwe, że nie zawsze w pełnej wysokości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie znajduje uzasadnienia. W pierwszym rzędzie wskazać należy, że ocena stanu faktycznego sprawy pod kątem dopuszczalności zastosowania zasady słuszności odnośnie obowiązku zwrotu kosztów procesu pozostawiona została sądowi, który powinien kierować się w tym zakresie własnym poczuciem sprawiedliwości. Ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 k.p.c., ma zatem charakter dyskrecjonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy. Wprawdzie zasadność skorzystania z tego uprawnienia może być objęta kontrolą sądu wyższego rzędu, jednak ewentualna zmiana orzeczenia o kosztach powinna być dokonywana tylko, wyjątkowo, gdy ocenie przeprowadzanej przez sąd niższej instancji można przypisać cechy dowolności (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17.04.2013 r., V CZ 103/12, LEX nr 1341712). W orzecznictwie Sądu Najwyższego pojawił się również dalej idący pogląd, że z racji wyżej wymienionych względów ocena sądu dotycząca zastosowania art. 102 k.p.c. w zasadzie nie podlega kontroli instancyjnej i może być podważona przez sąd wyższej instancji tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29.11.2012 r., V CZ 58/12, LEX nr 1289063).

Ocena okoliczności tej konkretnej sprawy dokonana przez Sąd Rejonowy nie nosi cech dowolności. Nie można także stwierdzić, aby zaskarżone orzeczenie było rażąco niesprawiedliwe. Fakt, że powodowie dysponują wyrokiem zasądającym na ich rzecz rentę alimentacyjną nie oznacza, że zobowiązanie nim objęte jest regulowane przez dłużnika. Przecież okoliczność bezskuteczności egzekucji w tym zakresie stanowiła impuls do wystąpienia z niniejszym powództwem, czego zdaje się nie dostrzegać pozwana. Rację ma skarżąca podnosząc, że zła sytuacja materialna nie stanowi samodzielnej przesłanki do zastosowania art. 102 k.p.c., jednakże oprócz tej okoliczności w sprawie wystąpiła także inna – przemawiająca za zasadnością oceny poczynionej przez Sąd Rejonowy – związana bezpośrednio z przebiegiem procesu. Otóż po uzyskaniu wiedzy z odpowiedzi na pozew o zbyciu ruchomości, której dotyczyło powództwo, powodowie niezwłocznie cofnęli pozew. Wobec tego czynności pełnomocnika pozwanej ograniczyły się w sprawie jedynie do złożenia powyższego pisma procesowego.

Reasumując, okoliczności zaistniałe w tym postępowaniu, na które zwrócił uwagę Sąd Rejonowy, stanowiły wystarczającą podstawę do przyjęcia, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w art. 102 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił zażalenie jako niezasadne (na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.).